30. Marketing

Pojem marketing

= proces řízení, jehož výsledkem je poznání, předvídání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojování potřeb a přání zákazníka efektivním a výhodným způsobem zajišťujícím splnění cílů organizace

5 ES

• <u>Cíl marketingu</u>

- dostat Správný produkt
- > ve Správném množství
- > na Správné místo
- > ve **s**právný **čas**
- za Správnou cenu

→ metody, podle kterých organizace provádějí své marketingové aktivity:

1. Výrobní koncepce

- zákazník preferuje levné a dostupné výrobky
- **výrobce** $\rightarrow$ co nižší objem výroby $\rightarrow$ nízké náklady
- **př**.: neznačkové oblečení, obuv, běžné potraviny

2. Výrobková koncepce

- zákazník preferuje vysoce kvalitu, dokonalý a výjimečný výrobek
- výrobce zaměřují produkci na špičkové výrobky a služby a na jejich neustálé zdokonalování
- př.: značkové oblečení, luxusní automobily

3. Prodejní koncepce

- založena na myšlence, že zákazníkovi musíme výrobek "vnutit"
- výrobci posilují své prodejní aktivity (prodejní techniky a triky)
- zákazník podléhá necenovým psychologickým faktorům
- **př.**: pojištění, teleshopping

4. Marketingová koncepce

- na trhu jednoznačně **dominuje zákazník** (nabídka převyšuje poptávku)
- výrobci se zaměřují na potřeby zákazníků → podle nich vyrábějí; pevné vazby se zákazníkem

5. Sociálně marketingová koncepce

- výrobce (prodejce) se snaží skloubit přání zákazníků se zájmy celé společnosti → ekologický, sociální, etický charakter
- **př**.: od užívání kožešin od pravých k umělým, ekologicky šetrný spotřebič, zakoupením výrobku přispěje zákazník na charitativní akci

• Chování zákazníků na trhu

SPOTŘEBITEL nakupuje pro vlastní spotřebu

INSTITUCE nakupuje pro plnění svých funkcí

- Faktory ovlivňující potřeby zákazníka
  - a) kulturní normy chování, tradice, zvyky
  - b) společenské vliv sociálních skupin
  - c) osobní podle stádia životního cyklu zákazníka
  - d) psychologické vnitřní motivace a vnímání
- Výzkum trhu
- úkolem je získání informací

Fáze výzkumu:

- a) definice problému co je předmětem výzkumu a jaké informace má přinést
- b) sběr metodou kvantitativní (velké množství informací) a kvalitativní (méně informací)
- c) analýza zpracování získaných informací
- d) interpretace shrnutí a vyhodnocení, doporučení řešení problému

Marketingový mix

- = soubor taktických marketingových nástrojů výrobkové, cenové, distribuční a komunikační politiky, které firmě umožňují upravit nabídku podle přání zákazníka na cílovém trhu = zahrnuje všechny nástroje organizace, které vedu k růstu poptávky
- **4P** $\rightarrow$ product co a komu
  - → price za kolik
  - $\rightarrow$ place kde
  - $\rightarrow$ promotion jak
- ➢ Product výrobek
- = celková nabídka zákazníkovi (nejen výrobek nebo služba)

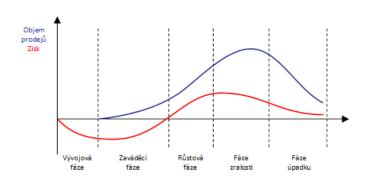
<u>Úrovně produktu:</u>

- **1. Jádro** užitná hodnota produktu (př. hodinky měří čas)
- 2. **Reálný produkt** vlastní podoba produktu (včetně obalu, designu)
- **3. Rozšířený produkt** zahrnuje další hodnotu, užitek produktu služby spojené s produktem (k parfému vzorek parfému, instalace, prodloužení záruky, ...)

Značka produktu:

- odlišuje náš produkt od konkurence
- symbolizuje v představách spotřebitelů:
  - hodnotu výrobce
  - úroveň kvality
  - prestiž
  - možnost výrobce stanovit vyšší cenu

Životní cyklus produktu:

- ➤ Price cena
- = stanovená hodnota za produkt
- prodejce si zjistí horní hranice ceny, při které by produkt byl již neprodejný
- pomocí kalkulace zjistí dolní hranici ceny, při které je ještě produkt únosné prodávat

Metody stanovení ceny:

1. Nákladová metoda

- nebere v úvahu ani zákazníka, ani konkurenci
- stanoví se dolní hranice ceny

$$cena = náklady + zisk(+DPH)$$

- fixní náklady = nejsou závislé na objemu výroby (nájemné, odpisy, úroky, mzdy THP)
- variabilní náklady = rostou s výší objemu výroby (spotřeba materiálu, přímé mzdy)

2. Marketingová metoda

- průzkum poptávky mezi zákazníky
- konkurenčně orientovaná cena (je potřeba ověřit kalkulací)

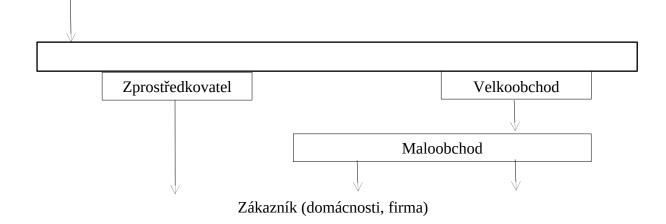
Cenové triky:

- konečná úprava ceny před prodejem spotřebiteli
- využívá psychologii prodeje
- cílem je přesvědčit zákazníka o výhodnosti nákupu
- Baťovské ceny:
  - ceny končící číslicí 9 (499 Kč, 3 999 Kč)
- Akční ceny:
  - snížení ceny je vykompenzování velkým objemem prodeje
- Rozdělení ceny v ceníku:
  - zákazník vnímá cenu jako nižší
  - jídelní lístek, ceny zájezdů, ...
- Komplety za zvýhodněnou cenu:
  - motivují k většímu nákupu
- Ceny bez DPH:
  - velkými číslicemi uvedena bez DPH
- Zachování ceny při zmenšení výrobků:
  - zmenší se výrobek → cena zůstává
  - typické u potravin

Cenové úpravy:

Cena se liší podle:

- místa prodeje okraj města X centrum; v různých státech
- zákazníků věrnostní slevy stálým zákazníkům
- období vyšší cena v sezóně
- placení při okamžitém placení
- výprodejní akce
- ➤ Place distribuce
- způsob předání výrobku od výrobce konečnému zákazníkovi

Maloobchod:

- **síť prodejen** → nabízí **zboží konečnému spot**řebiteli
- předmětem činnosti je nákup a prodej zboží
- tvoří tržby za prodej zboží, vlastních výrobků a služeb (pohostinství, ubytování, opravy motor. vozidel a spotřebních předmětů)

Velkoobchod:

- systém skladů, ze kterých odebíráme produkty ve velkém množství
- uskladňují velké množství zásob → prodávají maloobchodům
- není primárně určený pro koncové zákazníky
- mívá podobu skladišť, paletový prodej
- ➤ Promotion propagace
  - a) Reklama
    - slogany opakováním se dostávají do podvědomí lidí
    - racionální působení rozumové argumenty, spoléhá na logiku zákazníka
    - emocionální působení využívání poznatků psychologie, cílí na city zákazníka (roztomilé děti, zvířátka X bolest, strach)
    - ambient marketing alternativní forma médií nákupní vozíky, MHD, ...
    - product placement zdůraznění užívání produktů určité značky ve filmech
    - event. marketing pořádání sportovních, kulturních a jiných akcích
    - word of Mouth Marketing doporučení produktu prostřednictvím známých odměna za doporučení
  - b) Podpora prodeje
    - poskytnutí určité výhody spotřebiteli
    - soubor různých motivačních nástrojů vytvořených pro stimulování zákazníka k nákupu
    - př: vzorky, odměny, soutěže, ...
  - c) Osobní prodej
    - přístup prodejců k zákazníkům
    - způsobům prodeje se věnují specializované publikace
  - d) Publicita
    - zprávy a hodnocení nezávislých osob a institucí zveřejňované v hromadných sdělovacích prostředcích
    - vytváří ji veškerá jednání pracovníků firmy při styku se zákazníky
    - je možné ji ovlivnit pomoci public relations (PR = vztahy s veřejností)
    - využívá se např. systematické práce s medií, sponzoring, ...